

มาตรการทางกฎหมายของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด¹

รัชวัตร ลิธิรอนันต์²

เนื่องด้วยการแพร่ระบาดของยาเสพติดถือว่าเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยในปัจจุบัน ยาเสพติดทำลายคนในชาติ ทำลายระบบเศรษฐกิจ แม้ว่ารัฐบาลทุกยุคทุกสมัยจะมีมาตรการการปราบปรามยาเสพติด ทูมเทบประมาณจำนวนมากในการปราบปรามยาเสพติด ก็ไม่สามารถทำให้ปัญหายาเสพติดหมดไปได้เพราะตราบดีที่ยังมีผู้เสพและผู้ค้า ก็จะมีการผลิตยาเสพติดออกมาเพื่อจำหน่ายอย่างไม่สิ้นสุด ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข และปัญหายาเสพติดนอกจากจะเป็นผลกระทบโดยตรงต่อตัวผู้เสพเองแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อคนรอบข้างด้วย ดังนั้นในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและควบวงจร รวมทั้งปัญหาจากการที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถจับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาฟ้องหรือสามารถติดตามจับกุมผู้ต้องคำพิพากษาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาลงโทษได้ภายในระยะเวลาอายุความได้จึงเป็นผลทำให้ผู้ค้ายาเสพติดไม่หมดไปจากสังคมไทย

การแพร่ระบาดของยาเสพติดนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะการแพร่ระบาดไปยังผู้เสพยาเสพติดซึ่งเป็นเยาวชน โดยมีการนำแนวคิดที่ว่าผู้เสพยาคือผู้ป่วยมิใช่อาชญากร จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขฟื้นฟู แต่อย่างไรก็ดี ก็ได้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดรวมปะปนไปกับผู้เสพยาเสพติดที่มีเจตนาแท้จริงเพื่อค้ายาเสพติด เป็นผลทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทยจึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการกำหนดอายุความในการฟ้องคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

สำหรับความผิดที่ระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตในกรณีที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีระหว่างพิจารณา ซึ่งตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550 ในมาตรา 22 วรรคสองบัญญัติว่า ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาศาลแล้วผู้กระทำความผิดหลบหนีจนเกินกำหนดอายุความตามวรรคหนึ่งนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนี ก็ถือว่าเป็นอันขาดอายุความ ปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นปัญหาที่ต้องเร่งปราบปรามและจะต้องใช้มาตรการที่เด็ดขาด จึงเกิดปัญหาทำให้ผู้กระทำความผิดเลือกที่จะหลบหนีออกจากกระบวนการยุติธรรมไปจนกว่าคดีจะขาดอายุความมากกว่าการต่อสู้คดีตามกระบวนการยุติธรรม ซึ่งในกรณีที่ผู้ต้องหาหลบหนีออกจากชั้นตอนกระบวนการยุติธรรมนั้นเป็นการก่อให้เกิดว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดจริง จึงไม่ยอมเข้าสู่ชั้นตอนกระบวนการยุติธรรมเพื่อต่อสู้และพิสูจน์ตนเอง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ ดร.คนพร จิตต์จรูญเกียรติ และคณะกรรมการสอบคือ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดิ์กิจ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการที่ได้ศึกษาทั้งกฎหมายของไทยและกฎหมายของต่างประเทศ พบว่าในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี Criminal Code (Strafgesetzbuch, StGB). มาตรา 78 และสหรัฐอเมริกา Federal Statute Of Limitations มาตรา 3290 ปัจจุบันได้มีการนำทฤษฎีและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนับอายุความในระหว่างที่ผู้กระทำความผิดหลบหนีออกจากกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นประเทศที่ได้ให้ความสำคัญกับกฎหมายในเรื่องอายุความโดยมีการนำแนวคิดเรื่อง การหยุดนับอายุความไว้เป็นการชั่วคราว (Tolling) มาใช้ โดยการที่มีเหตุใดเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่มีการนับอายุความและเหตุดังกล่าวเป็นเหตุที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การนับอายุความหยุดลงก่อนที่จะมีการฟ้องคดี โดยเป็นการหยุดนับอายุความโดยชั่วคราวโดยการที่มีเหตุใดๆ เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่มีการนับอายุความ และเหตุนั้นเป็นเหตุที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การหยุดนับอายุความหยุดลงก่อนที่จะมีการฟ้องคดี เช่น ในการกระทำความผิดฐานข่มขืนเด็กอายุไม่เกิน 14 ปี อายุความจะเริ่มนับก็ต่อเมื่อ ผู้เสียหายที่เป็นเด็กนั้นมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ หรืออาจเป็นกรณีที่ได้มีการสอบสวนผู้ต้องหาครั้งแรก หรือมีการออกหมายจับแล้ว ซึ่งการหยุดนับอายุความไว้เป็นการชั่วคราว (Tolling) ยังไม่มีการบัญญัติในกฎหมายของประเทศไทย

ดังนั้นเห็นว่า หากประเทศไทยได้นำหลักการหยุดนับอายุความมาบัญญัติบังคับใช้ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจะทำให้การปราบปรามยาเสพติดมีระยะเวลาในการดำเนินการจับตัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาดำเนินคดีตามกฎหมายมากขึ้นกล่าวคือ หากได้มีการออกหมายจับแล้วให้หยุดนับอายุความ และจะนับอายุความต่อจากเดิมก็ต่อเมื่อได้ตัวผู้กระทำความผิดมาขึ้นศาลเพื่อดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งเน้นการปราบปรามยาเสพติดนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมให้ถึงที่สุด จึงเห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะบัญญัติเรื่องการหยุดนับอายุความไว้ในกฎหมายไทย

2. ปัญหาอายุความในการลงโทษในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 เป็นกรณีเมื่อศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตแล้ว และผู้นั้นยังมีได้รับโทษหรือได้รับโทษแต่ยังไม่ครบถ้วนเพราะหลบหนี ถ้ายังมีได้รับตัวผู้นั้นมาเพื่อรับโทษเกินกำหนดเวลาสามสิบปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนีแล้วแต่กรณี เป็นอันล่วงเลยการลงโทษจะลงโทษผู้นั้นมิได้ เมื่อมีการดำเนินคดีเริ่มตั้งแต่ชั้นสอบสวน จนกระทั่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าศาลได้พิจารณาตามพยานหลักฐานจนสิ้นข้อสงสัยแล้วว่า จำเลยกระทำความผิดจริงจึงสมควรได้รับการลงโทษดังกล่าว แต่เนื่องจากตามกฎหมายกำหนดอายุความในการลงโทษไว้ด้วยในกรณีที่ผู้ต้องคำพิพากษานั้นได้หลบหนีไปจนพ้นกำหนดเวลาสามสิบปีดังกล่าวตามมาตรา 23 จึงทำให้เกิดปัญหาว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องคำพิพากษาใช้ช่องว่างของกฎหมายดังกล่าวเพื่อหลบหนีไม่ให้อายุความถึงลงโทษตามคำพิพากษา อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องคำพิพากษาดังกล่าวหวนกลับมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้อีก ทำให้การ

ปราบปรามยาเสพติดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ปัญหาเสพติดจึงไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง แต่กลับพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน

จากการที่ได้ศึกษาทั้งกฎหมายของไทยและกฎหมายของต่างประเทศ พบว่าในประเทศฝรั่งเศส ได้มีการนำหลักเกณฑ์ที่เรียกว่า “กฎแห่งการลืม”(La loi de l'oubli) เป็นหลักในการกำหนดอายุความ แต่การกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความผิดฐานอาชญากรรมการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ หรือเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับมนุษยชาติ เช่นการกระทำความผิดโดยการทรมาน ประเทศฝรั่งเศสได้มีการกำหนดให้เป็นคดีอาญาโดยที่ไม่มีอายุความในการฟ้องคดี เพราะคดีเหล่านี้เป็นการละเมิดพันธกรณีระหว่างประเทศอย่างร้ายแรงจึงกำหนดให้ไม่มีอายุความฟ้องคดี ซึ่งในประเทศไทยยังได้มีการกำหนดอายุความในการลงโทษหลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งหากผู้ต้องคำพิพากษาได้หลบหนีไปหลังจากศาลพิพากษาแล้วเกินกว่าระยะเวลาสามสิบปี ถือเป็นการล่วงเลยระยะเวลาการลงโทษ จะลงโทษผู้หนีไม่ได้อีก ซึ่งเปรียบได้กับ กฎแห่งการลืมตามกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส แต่อย่างไรก็ดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหากมีการกำหนดอายุความในการลงโทษหลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วให้ลงโทษผู้หนี ท้ายที่สุดแล้วผู้ต้องโทษผู้หนีได้หลบหนีไปจนพ้นระยะเวลาสามสิบปี จะนำกฎแห่งการลืมโดยจะถือว่าผู้ต้องโทษได้ใช้ชีวิตแบบสงบไม่กระทำความผิดซ้ำอีกเป็นระยะเวลาสามสิบปีนั้นไม่ได้เนื่องจากการหลบหนีดังกล่าวไม่ใช่โทษตามคำพิพากษาที่ผู้หนีนั้นจะได้รับและเป็นการขัดต่อกฎหมายอาญา

ดังนั้น ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงไม่ควรบัญญัติให้มีอายุความการลงโทษตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2550 เพราะจะทำให้ผู้ต้องคำพิพากษาใช้ช่องว่างของกฎหมายใช้วิธีการหลบหนีตามที่กำหนดว่าหลบหนีเกินระยะเวลาสามสิบปี เป็นอันล่วงเลยการลงโทษ จะลงโทษผู้หนีไม่ได้ เป็นช่องทางในการที่จะหลบหนีแทนการที่ตนจะต้องได้รับโทษตามคำพิพากษา

3.ปัญหาจำนวนในการครอบครองยาเสพติดที่จะได้สิทธิเข้ารับการฟื้นฟู

ผู้เสพยาเสพติดที่จะได้รับสิทธิในการเข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้ก็ต่อเมื่อ ตามมาตรา19 แห่งพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545ได้กำหนดว่า ผู้นั้นได้ต้องหาว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติดตามลักษณะ ชนิด ประเภทและปริมาณที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง กล่าวคือ ตามข้อ 2 ได้กำหนดถึงลักษณะ ชนิด ประเภทและปริมาณของยาเสพติดชนิดต่างๆ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการที่จะได้รับสิทธิในการเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แทนการถูกส่งตัวไปดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม เพราะโดยหลักการแล้วผู้เสพยาเสพติดมีสภาพเป็นผู้ป่วย มิใช่อาชญากรปกติ โดยผู้ศึกษาพบว่า ชนิดของยาเสพติดที่แพร่ระบาดและเป็นปัญหามากที่สุดในประเทศไทยก็คือ เมทแอมเฟตามีนและแอมเฟตามีน เนื่องจากเป็นยาเสพติดที่พกพาง่าย ขยายสะดวก และมีผลตอบแทนที่สูง อีกทั้งยังเป็นที่ยาเสพติดชนิดที่เสพติดง่ายที่สุด

ตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 มาตรา 19 ประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และปริมาณของยาเสพติด พ.ศ.2546 ข้อ 2 (ข) และ (ค) ซึ่งเป็นยาเสพติดชนิด เมทแอมเฟตามีนและแอมเฟตามีนได้กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ของผู้ที่จะได้รับสิทธิในการเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งประเด็นที่ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์คือ หน่วยจำนวนในการครอบครองยาเสพติดที่จะได้การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยกำหนดว่าต้องเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด และมีไว้ในครอบครองไม่เกินห้าหน่วยการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือมีน้ำหนักสุทธิไม่เกินห้าร้อยมิลลิกรัม

การกำหนดปริมาณยาเสพติดตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และปริมาณของยาเสพติด พ.ศ.2546 โดยเฉพาะยาเสพติดชนิด เมทแอมเฟตามีนและแอมเฟตามีนในข้อ 2 (ข) และ (ค) นั้น ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะกำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ในการที่จะได้รับสิทธิในการเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเนื่องจากจะทำให้เกิดปัญหาว่า ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจะใช้วิธีการถือครองไว้ในตัวให้มีจำนวนไม่เกินห้าหน่วยการใช้หรือมีน้ำหนักไม่เกินห้าร้อยมิลลิกรัม เพื่อให้ตนเองไม่ต้องถูกดำเนินคดีและยังมีสิทธิได้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้วย ทำให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดใช้วิธีการครอบครองให้ไม่เกินห้าหน่วยการใช้หรือห้าร้อยมิลลิกรัม จึงเป็นการอาศัยช่องว่างของกฎหมายในการพยายาเสพติด นอกจากนี้ไม่ควรที่จะกำหนดการกำหนดฐานความผิดว่า เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด แม้จะถือครองยาเสพติดไว้ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด เนื่องจาก การกำหนดฐานความผิดเช่นนี้ เห็นได้ว่าเป็นการขยายฐานความผิดไปเอื้อประโยชน์ต่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีเจตนาค้ายาเสพติด

จากการที่ได้ศึกษาทั้งกฎหมายของไทยและกฎหมายของต่างประเทศ พบว่ามาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา จะมุ่งเน้นไปทางที่จะแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษมากกว่าการลงโทษอันเป็นการบังคับใช้วิธี เพื่อประโยชน์ของตัวผู้ติดยาเสพติดเอง โดยผ่านกระบวนการพิจารณาในศาลด้วยวิธีการบังคับบำบัดอย่างไรก็ดี จุดประสงค์ของการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทั้งสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยก็เพื่อแก้ปัญหา ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพียงแต่มีความแตกต่างกันในรูปแบบและวิธีการพิจารณา กล่าวคือ มาตรการในการที่จะเข้ารับการบำบัดรักษาของสหรัฐอเมริกาได้ใช้วิธีการแก้ไขโดยวิธีการระบบบังคับบำบัดเพียงวิธีเดียว โดยไม่ว่าผู้ที่เสพยาเสพติดผู้นั้นจะได้ต้องหาหรือถูกพิพากษาว่ากระทำความผิดอาญาอื่นอีกหรือไม่ จะเห็นได้ว่าวิธีการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทย ยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกล่าวคือ การกำหนดบุคคลผู้ที่จะได้รับสิทธิในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และปริมาณของยาเสพติด พ.ศ.2546 ได้กำหนดจำนวนในการครอบครองและปริมาณของยาเสพติดและ

ความผิดฐานเสพและจำหน่ายยาเสพติดไว้ เป็นผลทำให้ผู้เสพยาเสพติดหันตนเองมาเป็นผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยกันมากขึ้น

ดังนั้น ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาไม่เห็นด้วยกับการกำหนดปริมาณหรือจำนวนในการครอบครองยาเสพติดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และปริมาณของยาเสพติด พ.ศ.2546 ในข้อ 2 (ข) และ (ค) อีกทั้งไม่เห็นด้วยกับการกำหนดฐานความผิดว่า เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด เนื่องจากการกำหนดดังกล่าว จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดใช้ช่องว่างดังกล่าวเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมาย โดยการใช้ครอบครองยาเสพติดชนิดเมทแอมเฟตามีนและแอมเฟตามีน ในแต่ละครั้งจะถือครองไว้ไม่เกินห้าหน่วยการใช้หรือไม่เกินห้าร้อยมิลลิกรัม เพื่อจะได้ไม่ต้องถูกดำเนินคดีและยังได้รับสิทธิในการเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

4.ปัญหาการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

การกำหนดถึงภายหลังจากผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรณีผลการฟื้นฟูเป็นที่น่าพอใจ เมื่อคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด วินิจฉัยว่าผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในแผนการฟื้นฟู และผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นที่พอใจแล้วให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากความผิดที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้เสพยาเสพติด และให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีคำสั่งให้ปล่อยตัวผู้นั้นไปตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 หากเป็นกรณีที่ผลการฟื้นฟู ไม่เป็นที่พอใจ ในกรณีผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้รับการฟื้นฟูจนครบกำหนดเวลาแล้ว แต่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดรายงานความเห็นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินคดีผู้นั้นต่อไปตามมาตรา 33 วรรคสอง

ในปัจจุบัน มีผู้ที่ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมาแล้วเป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่ทำให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้นลดลง กลับมีคดีและผู้มีเสพยาเสพติดมากขึ้นทุกปี เนื่องจาก ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า ภายหลังจากที่ผู้ที่ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจนครบถ้วนตามแผนการฟื้นฟูและคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้มีความเห็นว่า ผลการฟื้นฟูเป็นที่น่าพอใจ และได้รับการปล่อยตัวแล้ว ปรากฏว่ายังเกิดปัญหาโดยผู้ที่ผ่านการฟื้นฟูนั้นได้หวนกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำอีก ทำให้การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการบัญญัติพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ซึ่งมุ่งเน้นในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดให้ไทย จึงเปรียบเท่ากับว่า หากผู้ที่ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้กลับมาเสพยาเสพติดซ้ำอีก แสดงให้เห็นว่า ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดนั้น มีผลการฟื้นฟู ไม่เป็นที่น่าพอใจ

จากการที่ได้ศึกษาทั้งกฎหมายของไทยและกฎหมายของต่างประเทศ พบว่าตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา The Narcotic Addict Rehabilitation Act of 1971 มาตรา 3412 และมาตรา 3413 ได้มีการกำหนดให้ผู้เสพยาเสพติด ให้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แทนการที่จะถูกส่งตัวไปดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมได้ โดยศาลจะสั่งให้ส่งตัวผู้ติดยาเสพติด ไปอยู่ภายใต้การดูแลของผู้อำนวยการโรงพยาบาลเพื่อการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หากภายหลังจากการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้วไม่ได้ผล จะต้องส่งตัวผู้นั้นไปให้เลขาธิการอนามัย การศึกษาและการสงเคราะห์ เพื่อทำการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้นั้นต่อไป เมื่อดำเนินการบำบัดจนครบกระบวนการแล้วจะปล่อยตัวผู้นั้นไป โดยภายในระยะเวลา สามปี ได้กำหนดให้ผู้ผ่านการได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดผู้นั้น มารายงานตัวเพื่อให้แน่ใจว่าไม่หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก

ดังนั้น การใช้ดุลพินิจของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพียงอย่างเดียว นั้น ไม่น่าเพียงพอในการประเมินว่าผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ยังไม่มีการกำหนดถึงหลักเกณฑ์ว่า ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดนั้นเพียงใดถึงเป็นที่พอใจ เพื่อให้คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจ อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพื่อให้ผู้ที่เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกลับออกไปใช้ชีวิตได้ตามปกติ อีกทั้งการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เนื่องจากผู้ศึกษาเห็นว่า หากไม่มีผู้เสพ ก็จะไม่ มีผู้ค้ายาเสพติด อันเป็นการปราบปรามยาเสพติดไปในตัว โดยการการวินิจฉัยผลการเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ต้องผ่านการตรวจพิสูจน์ เช่นเดียวกันกับการตรวจพิสูจน์การเสพหรือการติดยาเสพติดซึ่งเป็นขั้นตอนการตรวจพิสูจน์ว่าผู้นั้นเป็นผู้เสพหรือติดยาเสพติดอยู่หรือไม่ มาใช้ร่วมกันกับการใช้ดุลพินิจของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด